

List opatření

Název opatření:	Hospodaření na rybnících	ID_OP:	LA100214
Typ opatření:	Hospodaření na rybnících, změna manipulačního řádu, povolení k nakládání s vodami	ID_KO:	10, 11, 12, 14, 17, 30, 32,

Popis současného stavu:

Rybníky jsou dle § 2 zákona č 99/2004 Sb. (zákon o rybníkářství) vodní díla, která jsou vodními nádržemi určenými především k chovu ryb, ve kterých lze regulovat vodní hladinu, včetně možnosti jejich vypouštění a slovení. Primárním cílem činnosti, která se zabývá chovem ryb (rybníkářství) je především produkce ryb a rybního masa. K základním předpokladům úspěšného rybníkářství je mimo jiné i optimální obsah nutrientů ve vodním prostředí. Bonita rybníku a v konečném důsledku i úspěch na trhu s produkty sladkovodního rybníkářství v tradičním českém pojetí velmi závisí na plném využití produkčního potenciálu těchto nádrží. Z toho vyplývá, že na vodních nádržích, které lze ve smyslu výše uvedené definice považovat za rybníky, může být zvýšená hladina nutrientů nevyhnutelným a dokonce i podporovaným průvodním jevem. Tuto realitu je nutné brát na vědomí a veškeré plánovací postupy ji musí akceptovat. V opačném případě bude docházet i nadále k nepřekonatelným rozporům mezi jednotlivými zájmy.

V rámci posouzení celého vodního komplexu dílčích povodí i říčního kontinua však není možné tolerovat, aby vliv těchto produkčních enkláv přesahoval svá lokální vymezení a docházelo k zatížení nutrieny (či jinými závadnými látkami) v níže položených oblastech. K tomu je nutné dodat, že ani uvnitř jednotlivých rybníčních systémů nelze připustit nevládnutou eutrofizaci vodního prostředí s devastujícím vlivem na ostatní obecné zájmy a podporované aktivity.

V širším významu jsou za rybníky označovány i vodní nádrže, na kterých produkční funkce chybí anebo je její význam překryt jinými účely - retence vody v krajině, ekologická stabilita, rekreace, vodárenství a jiné. V takových případech by hospodaření na rybníku mělo směřovat k minimalizaci obsahu živin, k eliminatorii primární produkce a ke snížení eutrofizace. Důležitá je i regulace odtoku živin z území nad těmito nádržemi.

Návrh opatření:

1) Evidence a sběr informací.

Zpracovat úplnou pasportizaci rybníků v oblasti povodí Horního a středního Labe. Pro účely této pasportizace by za rybníky byly považovány pouze ty vodní nádrže, u kterých je zřejmé, že jsou určeny především pro chov ryb (viz definice dle rybářského zákona). Jako pomocné kritérium k zařazení do systému pasportizace by měl sloužit úředně stanovený způsob nakládání s vodami - odst. 4), pís. a), § 8, vodního zákona. U zařazených rybníků by v odůvodněných případech bylo možné žádat o výjimku dle čl. 7, § 39 vodního zákona ze zákazu aplikace závadných látek do vodního prostředí (dále "výjimka"). Tato "výjimka" umožní aplikovat intenzifikační opatření v chovu ryb to znamená např. hnojení, krmení aplikace pesticidů, medikamentů apod.

2) Intenzifikace rybníků

Při stanovení přijatelné míry intenzifikace bude jako podklad k udělení "výjimky" nutné předložit řádně podloženou látkovou bilanci v posuzovaném rybníku. To znamená, že bude porovnán celkový objem nutrientů (transport přítokem a přirozené pozadí v rybníce) s nutnou potřebou plánované rybí produkce. Teprve tímto způsobem prokázáný deficit nutrientů bude možné v rámci intenzifikačních opatření uměle doplňovat. V tomto smyslu by měla být dle navrhované legislativy zpracována také vyhláška ministerstva životního prostředí. Koncentrace látek souvisejících s chovem ryb nesmí na odtoku přesáhnout stanovený limit pro povrchové vody. Nebude-li limit plněn již na přítoku je nezbytné udržovat vyrovnanou látkovou bilanci mezi přítokem a odtokem z rybníka.

3) Manipulace na rybnících

Na rybnících s vhodným stavebním uspořádáním a vhodnou morfologií je žádoucí posoudit, zda lze nějakou účelovou manipulací zlepšit jakost vody. Tohoto cíle je možné dosáhnout vhodnou manipulací na obtoku (je-li vybudován) nebo odstupňovanou intenzifikací rybníčních soustav.

4) Odbahnění rybníků

Značná část živin zůstává deponována v rybníčním sedimentu. Tyto živiny nejsou pohotově dostupné pro fytoplankton, jsou však využitelné vyššími rostlinami. Vzhledem k tomu, že ve dně rybníka jsou často akumulovány i těžké kovy mohou však vznikat obtíže s následným uložením odtěžených sedimentů. Odstraněním měkkých (organických) rybníčních sedimentů obvykle dochází k dočasnému zlepšení poměrů v rybníku. Je možné očekávat nižší zarůstání břehů (litorálu) vyššími vodními rostlinami a snížení objemu snadno dostupných živin. Odstraněním rybníčních sedimentů zejména v oblasti odtoku se také zlepšuje situace v říčním systému pod rybníkem v době strojení (vypouštění) rybníka.

5) Multifunkční užití

na vodních nádržích, které neslouží především k chovu ryb, ale jsou zde jiné důležitější funkce, které jsou navázány na jakost vody, je nutné zajistit celkovou revizi odtoku živin z povodí a poté eliminovat bilančně nejzávažnější zdroje.

Časový harmonogram a předpokládané náklady na realizace opatření:

- 1) Inventarizaci látkové bilance v rybnících je nezbytné provést v krátkém časovém horizontu.
- 2) Úprava intenzifikace je záležitostí dlouhodobou a musí být řešena v součinnosti s legislativní sférou, vodoprávními orgány i samotnými subjekty provádějícími chov ryb.
- 3) Úprava manipulace na rybnících je záležitostí dlouhodobou a musí být řešena v součinnosti s vodoprávními orgány a subjekty provádějícími chov ryb.
- 4) Odbahnění rybníků je opatření realizovatelné v krátkodobém i střednědobém horizontu a bude prováděno průběžně.
- 5) Opatření u multifunkčních nádrží lze zajistit revizí odtoku živin ve střednědobém horizontu a navazující eliminace zhoršujících zdrojů jsou záležitostí střednědobou a dlouhodobou.

Všechna výše citovaná opatření je možné financovat z OPŽP z oblastí podpory 1.1, 1.3 a 6.4.